

Merkezi yönetim bütçesi Ekim'de 17,4 milyar TL açık verdi.

Ekim ayında bütçe giderleri yıllık bazda yüzde 34,6 artışla 131,4 milyar TL seviyesinde gerçekleşirken bütçe gelirleri yüzde 22,9 artışla 114 milyar TL oldu. Böylece merkezi yönetim bütçesi Ekim ayında 17,4 milyar TL açık verdi. Bütçe açığının artmasında pandemi etkisiyle faiz dışı bütçe harcamalarında yaşanan yükseliş belirleyici oldu. Faiz dışı denge ise geçen yılın aynı döneminde 6,9 milyar TL fazla verirken Ekim ayında 3,1 milyar TL açık verdi.

Merkezi Yönetim Bütçe Gerçekleşmeleri

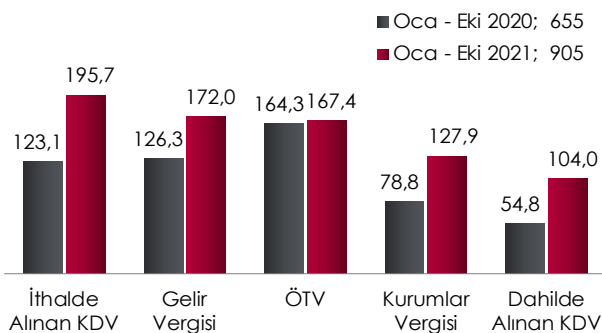
(milyar TL)	Ekim			Oca-Eki		
	2020	2021	Δ %	2020	2021	Δ %
Bütçe Giderleri	97,7	131,4	34,6	967,7	1.183,1	22,3
Faiz Hariç Gid.	85,9	117,1	36,3	848,1	1.026,5	21,0
Faiz Giderleri	11,8	14,3	21,6	119,6	156,6	30,9
Bütçe Gelirleri	92,8	114,0	22,9	822,2	1.104,6	34,3
Vergi Gelirleri	76,6	96,1	25,5	655,3	904,5	38,0
Diğer Gelirler	16,2	17,9	10,8	166,8	200,0	19,9
Bütçe Dengesi	-4,9	-17,4	255,8	-145,5	-78,5	-46,0
Faiz Dışı Denge	6,9	-3,1	-	-25,9	78,1	-

Ocak-Ekim döneminde ise bütçe giderleri yüzde 22,3 artarken bütçe gelirleri yüzde 34,3 arttı. Söz konusu dönemde bütçe gelirlerinin bütçe harcamalarından daha hızlı artmasında ekonomik aktivitedeki toparlanma etkili oldu. Bütçe dengesi ise bu dönemde 25,9 milyar TL açıktan 78,1 milyar TL fazlaya döndü.

Ocak-Ekim döneminde faiz hariç giderlerde en büyük paya sahip olan cari transferler yıllık bazda yüzde 17 artarken, personel giderleri yüzde 19,2 arttı. Öte yandan bütçe gelirlerinin en büyük kalemi olan vergi gelirleri aynı dönemde yıllık bazda yüzde 38'lik artış gösterdi. Vergi gelirlerindeki artışta ithalde alınan katma değer vergisinin yüzde 59,1, gelir vergisinin yüzde 36,2, özel tüketim vergisinin yüzde 1,9, kurumlar vergisinin yüzde 62,2 ve dahilde alınan katma değer vergisinin yüzde 90 artması rol oynadı.

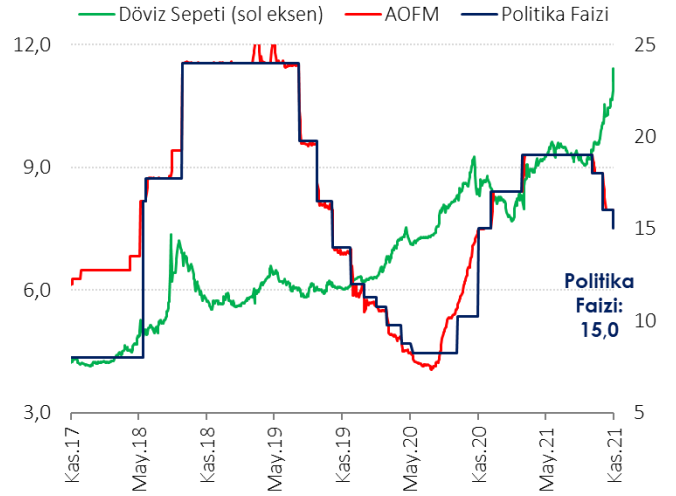
Vergi Gelirleri

milyar TL

TCMB, Kasım toplantısında politika faizini yüzde 15,0 seviyesine indirdi.

TCMB Politika Faizi ve Döviz Sepeti

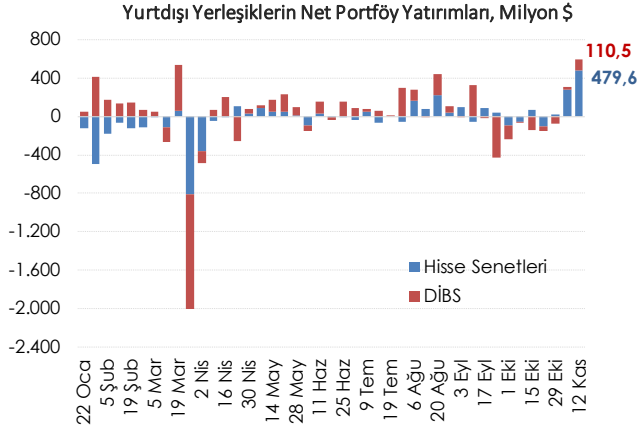

TCMB Para Politikası Kurulu (PPK) 18 Kasım'da gerçekleştirilen toplantıda, aynı zamanda politika faizi de olan haftalık repo faizinin yüzde 15,0 seviyesine indirilmesine karar verdi. Karar metninde öne çıkan noktalar:

- Gelişmiş ülke merkez bankaları enflasyonda görülen yükselişin beklenenden uzun sürebileceğini değerlendirmektedir. Bu çerçevede, gelişmiş ülke merkez bankaları destekleyici parasal duruşlarını sürdürmekte, varlık alım programlarına devam etmektedir.
- Öncü göstergeler yurt içinde iktisadi faaliyetin dış talebin de etkisiyle güçlü seyrettiğine işaret etmektedir.
- İhracattaki güçlü artış eğilimiyle yılın geri kalanında yıllıklandırılmış cari işlemler dengesindeki iyileşmenin sürmesi beklenmekte, bu eğilimin güçlenerek devam etmesi fiyat istikrarı hedefi için önem arz etmektedir.
- Enflasyonda son dönemde gözlenen yükselişte; gıda ve başta enerji olmak üzere ithalat fiyatlarındaki artışlar ile tedarik süreçlerindeki aksaklıklar gibi arz yönlü unsurlar, yönetilen/yönlendirilen fiyatlardaki artışlar ve talep gelişmeleri etkili olmaktadır. Para politikası duruşunda yapılan güncellemenin ticari krediler üzerinde olumlu etkileri görülmeye başlamıştır. Kurul, arz yönlü ve para politikası etki alanı dışındaki faktörlerin fiyat artışları üzerinde oluşturduğu geçici etkilerin 2022 yılının ilk yarısı boyunca da etkisini sürdürmesini beklemektedir. Kurul, bu etkilerin ima ettiği sınırlı alanın kullanımını Aralık ayında tamamlamayı değerlendirecektir.

Haftalık Para, Banka ve Menkul Kıymet İstatistikleri

12 Kasım ile biten haftada yurt dışı yerleşikler hisse senedi piyasasında net 479,6 milyon dolar ve DİBS piyasasında da 110,5 milyon dolar alım gerçekleştirdi. Yurt dışı yerleşiklerin portföyünde 7,4 milyar dolar DİBS ve 22,8 milyar dolar Hisse Senedi bulunmaktadır.

Döviz Tevdiat Hesapları(DTH) 12 Kasım ile biten haftada haftalık bazda yaklaşık 1,7 milyar dolar artış göstererek 262,4 milyar dolara yükselirken toplam mevduatlar içindeki payı yüzde 56,5'e yükseldi. DTH, yurt içi gerçek kişilerde 847 milyon dolar artarken yurt içi tüzel kişilerde 1 milyar dolar artış gösterdi.

TCMB'nin Brüt Döviz Rezervi 905 milyon dolar artışla 86,7 milyar dolar olurken, altın dahil toplam brüt rezervler 2,25 milyar dolar artarak 127,7 milyar dolar oldu. Net rezervler ise 3,25 milyar dolar azalışla 28,6 milyar dolar oldu.

Veri Takvimi

24 Kasım 2021
Çarşamba

İmalat Sanayi KKO
İktisadi Yönelim ve RKGE

MAKROEKONOMİK GÖSTERGELER	2016	2017	2018	2019	2020	Son 3 Veri		
BÜYÜME						20.Ç4	21.Ç1	21.Ç2
GSYH (milyar USD)	869	859	797	760	717	191,5	188,5	188,6
GSYH (milyar TL)	2.627	3.134	3.759	4.318	5.047	1.524	1.389	1.581
Kişi Başına Gelir (USD)	10.964	10.696	9.793	9.208	8.597			
Büyüme Oranı (%)	3,3	7,5	3,0	0,9	1,8	6,2	7,2	21,7
Net İhracatın Katkısı (puan, %)	-1,1	0,2	3,6	2,3	-5,3	-0,6	1,1	6,9
ENFLASYON (yıllık, %)	2016	2017	2018	2019	2020	Ağu.21	Eyl.21	Eki.21
TÜFE	8,5	11,9	20,3	11,8	14,6	19,25	19,58	19,89
Yurt İçi ÜFE	9,9	15,5	33,6	7,4	25,1	45,52	43,96	46,31
İŞGÜCÜ PİYASASI	2016	2017	2018	2019	2020	Tem.21	Ağu.21	Eyl.21
İşsizlik Oranı (%)	10,9	10,9	11,0	13,3	12,7	11,9	11,8	11,5
İşgücüne Katılım Oranı (%)	51,8	52,6	53,1	52,6	49,1	51,3	51,2	51,7
DÖVİZ KURLARI	2016	2017	2018	2019	2020	Ağu.21	Eyl.21	Eki.21
TÜFE Bazlı Reel Efektif Döviz Kuru	93,49	86,27	76,36	76,18	62,17	62,90	62,93	60,37
USD/TL	3,54	3,81	5,27	5,95	7,35	8,38	8,84	9,48
EUR/TL	3,70	4,55	6,03	6,66	9,02	9,85	10,31	11,00
Döviz Sepeti (0,5*EUR+0,5*USD)	3,62	4,18	5,65	6,30	8,18	9,11	9,58	8,56
DIŞ TİCARET (GTS, 12 aylık, milyar USD)	2016	2017	2018	2019	2020	Tem.21	Ağu.21	Eyl.21
Dış Ticaret Dengesi	-52,9	-74,2	-54,0	-29,5	-49,9	-48,7	-46,7	-44,4
İhracat	149,2	164,5	177,2	180,8	169,5	201,0	207,4	212,2
İthalat	202,2	238,7	231,2	210,3	219,4	249,6	254,1	256,5
Karşılama Oranı (%)	73,8	68,9	76,6	86,0	77,3	80,5	81,6	82,7
ÖDEMELER DENGESİ (12 aylık, milyar USD)	2016	2017	2018	2019	2020	Tem.21	Ağu.21	Eyl.21
Cari İşlemler Dengesi	-27,0	-40,8	-21,7	5,3	-35,0	-27,3	-22,4	-18,4
Cari İşlemler Dengesi / GSYH (%)	-3,6	-5,4	-2,9	0,7	-4,6	-3,8	-3,1	-2,6
Finans Hesabı	17,5	41,7	-11,6	1,1	7,7	29,7	41,0	45,2
Doğrudan Yatırımlar (net)	10,7	8,3	9,2	6,3	4,3	5,4	6,0	6,7
Portföy Yatırımları (net)	8,4	24,4	-0,9	-2,8	-9,6	9,2	12,6	13,7
Diğer Yatırımlar (net)	-1,6	8,9	-19,9	-2,4	12,9	15,1	22,4	24,8
Rezerv Varlıklar (net)	0,8	-8,2	-10,4	6,3	-31,9	13,5	34,4	43,6
Net Hata ve Noksan	10,3	-9,1	22,9	-0,1	-4,5	11,2	15,8	16,9
BÜTÇE (Kümülatif, milyar TL)	2016	2017	2018	2019	2020	Ağu.21	Eyl.21	Eki.21
Harcamalar	584,1	677,7	830,8	999,5	1202,2	910,1	1051,6	1183,1
Faiz Harcamaları	50,2	56,7	74,0	99,9	134,0	128,2	142,3	156,6
Faiz Dışı Harcamalar	533,8	621,0	756,8	899,5	1068,3	782,0	909,4	1026,5
Gelirler	554,1	630,3	758,0	875,8	1029,5	872,6	990,6	1104,6
Vergi Gelirleri	459,0	536,0	621,5	673,3	833,1	712,8	808,4	904,5
Bütçe Dengesi	-29,9	-47,4	-72,8	-123,7	-172,7	-37,5	-61,1	-78,5
Faiz Dışı Denge	20,3	9,3	1,1	-23,8	-38,8	90,7	81,2	78,1
Bütçe Dengesi / GSYH (%)	-1,0	-1,5	-1,9	-2,9	-3,4	-0,6	-1,0	-1,3
MERKEZİ YÖNETİM BORÇ STOKU (milyar TL)	2016	2017	2018	2019	2020	Tem.21	Ağu.21	Eyl.21
İç Borç Stoku	468,6	535,4	586,1	755,1	1060,4	1152,4	1169,1	1186,7
Dış Borç Stoku	291,3	341,0	481,0	574,0	751,8	879,9	872,6	994,3
Toplam Borç Stoku (12 aylık)	760,0	876,5	1067,1	1329,1	1812,1	2032,3	2041,7	2181,1
BANKACILIK SEKTÖRÜ (milyar TL)	2016	2017	2018	2019	2020	Tem.21	Ağu.21	Eyl.21
Krediler	1.484,3	1.733,6	2.393,1	2.654,4	3.574,6	3.880,7	3.908,0	4.036,0
İhracat Kredileri	115,4	140,7	245,7	274,7	354,5	414,6	422,3	450,9
Türk Eximbank İhracat Kredileri	43,2	61,6	129,5	142,9	178,3	212,2	210,9	224,0
Türk Eximbank'ın Payı (%)	37,4	43,8	52,7	52,0	50,3	51,2	50,0	49,7
SYR (%)	15,6	15,6	17,3	18,4	18,7	17,45	17,26	17,30
TGA (%)	3,1	3,2	3,9	5,4	4,1	3,71	3,67	3,54